

LIETUVOS RESPUBLIKOS VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-657 2, 12, 22 IR 40 STRAIPSNIŲ BEI PRIEDO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO AŠTUNTUOJU¹ SKIRSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS CIVILINIO KODEKSO 6.363, 6.364, 6.364¹ IR 6.364² STRAIPSNIŲ BEI PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, įstatymų projektų tikslai ir uždaviniai.

2024 m. birželio 13 d. buvo priimta Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1799 dėl bendrųjų taisyklių, kuriomis skatinamas prekių taisymas, kuria iš dalies keičiami Reglamentas (ES) 2017/2394 bei direktyvos (ES) 2019/771 ir (ES) 2020/1828. Inicijatyva priimti šią direktyvą atsirado, siekiant prisidėti prie Europos žaliojo kurso. Jo tikslas yra pertvarkyti Europos Sąjungą (toliau – ES) į neutralaus poveikio klimatui, efektyvaus išteklių naudojimo, švarią ir žiedinę ekonomiką. Vienas iš pagrindinių žiedinės ekonomikos elementų yra tvaraus prekių vartojimo skatinimas, taip mažinant atliekų kiekį, taip pat vengiant nereikalingų išteklių naudojimo ir išmetamo CO₂ kiekio.

Vartotojai dažnai nesinaudoja galimybe taisyti trūkumų turinčias prekes, net kai tai būtų techniškai ir ekonomiškai įmanoma. Galiojant Prekių pardavimo direktyvoje¹ numatytai garantijai, vartotojai neretai pasirenka prekę pakeisti nauja. Pasibaigus garantijos terminui, taisymo paslaugos dažnai būna pernelyg brangios, sudėtingos ar nepatogios, todėl daugelis vartotojų jų atsisako.

Ši situacija lemia tai, kad prekės, kurias galima taisyti, išmetamos anksčiau, nei baigiasi jų faktinis naudojimo laikas. Tokiu būdu ne tik didėja atliekų kiekis, bet ir prarandama galimybė toms prekėms sugrįžti į rinką kaip naudotoms ar atnaujintoms, o tai mažina pakartotinio naudojimo mastą. Taip pat dėl naujų prekių gamybos išauga gamtinių išteklių poreikis, prisidedama prie šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų ir kliudoma siekti žiedinės ekonomikos bei Europos žaliojo kurso tikslų.

Direktyva (ES) 2024/1799 siekiama skatinti vartotojų įsigyjamų galimų pataisyti prekių su trūkumais taisymą ir pakartotinį naudojimą, kai teisinė garantija apima taisymą ir kai jo neapima. Šiam tikslui pasiekti Direktyvoje (ES) 2024/1799 yra numatytos kelios priemonės, kurios bus aptariamoms šiame aiškinamajame rašte: Europos taisymo informacijos forma; gamintojo pareiga pataisyti trūkumų turinčias prekes; Europos internetinė taisymo platforma; teisinės garantijos pratęsimas.

Direktyvos nuostatomis įgyvendinti parengti Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 2, 12, 22 ir 40 straipsnių bei priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo aštuntuoju¹ skirsniu įstatymo projektas (toliau – VTAĮ projektas) ir Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.363, 6.364, 6.364¹ ir 6.364² straipsnių bei priedo pakeitimo įstatymo projektas (toliau – CK projektas), (toliau kartu – Įstatymų projektai).

Direktyvos nuostatos turi būti perkeltos į nacionalinę teisę ir taikomos nuo 2026 m. liepos 31 d.

2025 m. liepos 20 d. neteks galios 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 524/2013 dėl elektroninio vartotojų ginčų sprendimo, kuriuo iš dalies keičiami Reglamentas (EB) Nr. 2006/2004 ir Direktyva 2009/22/EB (Reglamentas dėl vartotojų EGS)². Atsižvelgiant į tai, VTAĮ projektu Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 12 punkte, 22 straipsnio 3 dalies 4 punkte, 40 straipsnio 1 dalyje ir VTAĮ priede panaikinamos nuorodos į jį.

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/ALL/?uri=CELEX%3A32019L0771>

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=celex:32013R0524>

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai.

Įstatymų projektus inicijavo ir parengė Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami Įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai.

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.364 straipsnyje reglamentuojama garantija pagal įstatymą (teisinė garantija). Jo 1 dalyje įtvirtinta, kad pardavėjas yra atsakingas vartotojui už bet kokią prekių (įskaitant skaitmeninių elementų turinčias prekes) kokybės reikalavimų neatitiktį prekės pristatymo momentu ir paaiškęs, kad ne vėliau kaip per dvejus metus nuo prekės pristatymo. CK 6.364¹ straipsnis nustato vartotojo teises, kai prekė yra netinkamos kokybės. Remiantis šio straipsnio 1 dalimi, jeigu prekė neatitinka kokybės reikalavimų, vartotojas turi teisę reikalauti, kad būtų užtikrinta tinkama prekės kokybė, proporcingai sumažinta prekės kaina, arba turi teisę vienašališkai nutraukti pirkimo-pardavimo sutartį. CK 6.364¹ straipsnio 2 dalis nustato vartotojo teisę pasirinkti reikalauti prekės pataisyti (remontuoti) arba reikalauti ją pakeisti, jog būtų užtikrinta tinkama prekės kokybė. CK 6.364² straipsnis įtvirtina reikalavimus, kurių laikantis pardavėjas turi įvykdyti savo pareigą pataisyti prekę.

VTAI nėra prekių taisymą reglamentuojančių nuostatų.

Iš aptartų įstatymų matyti, kad prekių taisymas Lietuvoje reguliuojamas gana siaurai – nustatytos bendros nuostatos dėl pardavėjo pareigos prekes pataisyti, esant neatitiktčiai kokybės reikalavimams, o tokia pareiga trunka dvejus metus nuo prekių pristatymo momento. Direktyvos (ES) 2024/1799 nuostatomis, kurios perkeliamos į Įstatymų projektus, siekiama nustatyti bendras, išimtinai taisymui skirtas taisykles, kurios vartotojus paskatintų trūkumus turinčias prekes taisyti, pasibaigus teisinės garantijos laikotarpiui, o ne keisti jas naujomis.

4. Siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama.

4.1. VTAI projektas

Kaip jau minėta, Direktyva (ES) 2024/1799 yra siekiama skatinti vartotojus prekes taisyti. Aukščiau išvardintos taisymą skatinančios priemonės, išskyrus teisinės garantijos laikotarpio pratęsimą, nustatomos VTAI projektu.

Šiuo projektu VTAI papildomas naujomis sąvokomis, visų pirma, „taisymo“, „taisytojo“ ir „taisomumo reikalavimų“ sąvokomis, taip pat ir kitomis, nuo taisymo neatsiejamomis, sąvokomis.

VTAI projekto 2 straipsniu VTAI *12 straipsnio 1 dalis papildoma nauju 15 punktu*. Jame numatoma nauja Vartotojų teisių apsaugos tarnybos (toliau – Tarnyba) funkcija – atlikti nacionalinio kontakto punkto, atsakingo už nacionalinės skilties administravimą Europos internetinėje taisymo platformoje, užduotis ir nustatyti nacionalinės skilties administravimo tvarką. Šia nuostata siekiama įgyvendinti Direktyvos (ES) 2024/1799 7 ir 9 straipsnius.

Europos internetinė taisymo platforma (toliau – Platforma) – tai erdvė, kurioje vartotojai galėtų rasti taisytojus ir, kai taikytina, atnaujintų prekių pardavėjus, atnaujinti skirtų prekių su trūkumais pirkėjus arba bendruomenės inicijuotas taisymo iniciatyvas.

Direktyvos (ES) 2024/1799 7 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad valstybės narės gali sukurti nacionalines skiltis Platformoje arba turėti savo nacionalines platformas. Siekiant išvengti galimai didelių nacionalinės platformos kūrimo ir administravimo išlaidų, siūloma, kad būtų sukurta Lietuvos nacionalinė skiltis Platformoje. Europos Komisija pasirūpintų pačiu Platformos kūrimu, t. y. ji sukurtų bendrą internetinę Platformos sąsają, kuri turėtų atitikti 7 straipsnio 6 dalyje nustatytus reikalavimus (turės būti paieškos funkcijos pagal prekes, taisymo paslaugų teikimo vietą, įskaitant žemėlapių grindžiamą funkciją, tarpvalstybinį paslaugų teikimą, taisymo sąlygas, įskaitant taisymui atlikti reikalingą laiką, galimybę gauti laikinas pakaitines prekes ir kt.) ir būti prieinama visomis oficialiosiomis ES kalbomis. Šioje sąsajoje valstybės narės galės sukurti savo nacionalines skiltis, taip pat joje bus pateikiamos nuorodos į kitų valstybių narių nacionalines platformas, jeigu jų bus. Vartotojai Platforma galės naudotis nemokamai.

Platforma bus sukurta iki 2027 m. liepos 31 d.

Taip pat atsiranda naujas skirsnis, skirtas prekių taisymui (aštuntasis¹ skirsnis). Šio naujo skirsnio 39² straipsnio 1 dalyje paaiškinta, kad skirsnio nuostatos taikomos vartotojų įsigytų prekių taisymui, *kai prekės trūkumai atsiranda arba paaiškėja, pasibaigus pardavėjo atsakomybės terminui, nustatytam CK 6.364 straipsnyje* (t. y. pasibaigus dvejų metų teisinės garantijos laikotarpiui). 2 dalyje pažymima, kokioms prekėms taisymas nėra taikomas. Šiame straipsnyje taip pat įtvirtinti kiti su prekių taisymu susiję ypatumai.

39³ *straipsnis* reglamentuoja Europos taisymo informacijos formą (toliau – Forma), kurią taisytojas turi teisę pateikti vartotojui, jam paprašius. Ji turi būti pateikta prieš sudarant taisymo paslaugų sutartį. Forma teikiama nemokamai. Joje turi būti nurodytos visos su taisymu susijusios sąlygos, kaip pavyzdžiui, taisytojo tapatybė; prekė, kurią reikia pataisyti; trūkumo pobūdis ir siūloma taisymo rūšis; kaina arba, jei jos pagrįstai negalima apskaičiuoti iš anksto, kainos apskaičiavimo būdas ir didžiausia taisymo kaina. Vartotojui yra suteikiamas bent 30 dienų terminas susipažinti su Formoje pateiktomis taisymo sąlygomis. Per šį laikotarpį vartotojas gali kreiptis į kitus taisytojus dėl prekės taisymo, teirautis jų siūlomų taisymo sąlygų. Tokiu būdu vartotojas galėtų palyginti Formoje nurodytas sąlygas su kitų taisytojų siūlomomis sąlygomis ir išsirinkti jam priimtinausias. Jei vartotojas per Formos galiojimo laiką sutinka su joje nustatytomis sąlygomis, taisytojas privalo pagal tas sąlygas suteikti taisymo paslaugą. Direktyvos (ES) 2024/1799 I priede pateiktas Formos šablonas, kuris, planuojama, bus patvirtintas teisingumo ministro įsakymu.

39⁴ *straipsnyje* nustatoma gamintojo pareiga taisyti prekes. Vartotojui paprašius, gamintojas įpareigojamas pataisyti prekę, kuriai taikomi ES teisės aktuose nustatyti taisomumo reikalavimai. Direktyvos (ES) 2024/1799 II priede pateikiamas ES teisės aktų, kuriais nustatomi šie taisomumo reikalavimai, sąrašas. Jame pateikiami Europos Komisijos reglamentai dėl buitinių skalbyklių ir buitinių skalbyklių-džiovyklių, buitinių indaplovių, šaldymo prietaisų, dulkių siurblių ir kt. Tai reiškia, kad gamintojai privalėtų taisyti tik šias prekes. II priede nurodytą sąrašą planuojama patvirtinti teisingumo ministro įsakymu. Prekės taisymas galėtų būti atliekamas nemokamai arba už pagrįstą kainą, t. y. ji turėtų būti tokia, kuri neatgrasytų vartotojų kreiptis į gamintoją dėl prekės taisymo. Taip pat taisymo laikotarpiu gamintojas gali pasiūlyti vartotojui pakaitinę prekę, o jeigu prekės pataisyti nebeįmanoma – atnaujintą prekę.

Tuo atveju, kai gamintojas nėra įsisteigęs ES, gamintojo pareigą taisyti privalo įvykdyti kiti asmenys, kaip, pavyzdžiui, gamintojo įgaliotasis atstovas, prekės importuotojas ES arba platintojas. Taigi, tuo atveju, kai prekei pasibaigia garantija pagal įstatymą, vartotojas dar turi galimybę pasikreipti į prekės gamintoją su prašymu pataisyti ją, o šis turi pareigą tokį prašymą įvykdyti (bet, kaip minėta, tik dėl tam tikrų prekių). Tokia galimybė išlieka ir tada, kai prekės gamintojas yra įsisteigęs už ES ribų.

Direktyvos (ES) 2024/1799 konstatuojamosios dalies 18 punkte nurodyti ES teisės aktai, pagal kurių reikalavimus gamintojai turi suteikti prieigą prie atsarginių dalių, prie su taisymu ir priežiūra susijusios informacijos arba prie bet kokių su taisymu susijusių programinės įrangos priemonių, aparatinės programinės įrangos ar panašių pagalbinių priemonių. Tais reikalavimais užtikrinamos ne tik gamintojo, bet ir kitų taisytojų techninės taisymo galimybės. Todėl taisytojai ir vartotojai turės prieigą prie atsarginių dalių ir su taisymu susijusios informacijos bei prie priemonių pagal ES teisės aktus, o vartotojai turės platesnį taisytojų pasirinkimą arba galimybę pataisyti patiems. Gamintojai dėl atitinkamų pareigų pagal ES teisę arba savanoriškai tiekiantys atsargines dalis ir priemones prekėms, kurioms taikomi taisomumo reikalavimai, turės taikyti pagrįstą kainą, kuri neatgrasytų nuo prieigos prie tokių atsarginių dalių ir priemonių ir taip nebūtų užkirstas kelias taisymui.

Siekiant papildyti aukščiau nurodytas priemones, 39⁴ straipsnio 6 dalyje nustatoma, kad gamintojai negali taikyti sutarčių sąlygų, naudoti aparatinės ar programinės įrangos metodų, kurie trukdytų pataisyti prekes, kurioms taikomi taisomumo reikalavimai, išskyrus atvejus, kai tai pagrįsta teisėtomis ir objektyviomis priežastimis, įskaitant intelektinės nuosavybės teisių apsaugą pagal ES ir

(ar) Lietuvos Respublikos įstatymus. Gamintojai negali atsisakyti taisyti prekių, kurioms taikomi taisomumo reikalavimai, vien dėl to, kad ankstesnį tos prekės taisymą atliko kiti taisytojai arba kiti asmenys. 39⁴ straipsnyje įtvirtinta gamintojo pareiga taisyti neužkerta vartotojui kelio pasirinkti kitą taisytoją prekei sutaisyti.

39⁵ *straipsnyje* įtvirtinta gamintojo ir kitų subjektų prievolė teikti informaciją apie jų teikiamas taisymo paslaugas nemokamai, lengvai prieinamu, aiškiu ir suprantamu būdu visą gamintojo pareigos taisyti taikymo laikotarpį nuo prekės pateikimo rinkai momento iki taisomumo reikalavimų galiojimo pabaigos. Taisomumo reikalavimų galiojimas siejamas su laikotarpiu, per kurį užtikrinama galimybė įsigyti prekės atsargines dalis (pavyzdžiui, Reglamento (ES) 2019/2023³ dėl buitinių skalbyklių ir buitinių skalbyklių-džiovyklių II priedo 8 dalies 1 punkto a papunktyje įtvirtinta, jog gamintojai ne mažiau kaip 10 metų turi užtikrinti tam tikrų atsarginių dalių prieinamumą. Vadinas, taisomumo reikalavimai galiotų bent 10 metų. Reglamento (ES) 2019/2022⁴ dėl buitinių indaplovių II priedo 5 dalies 1 punkto a papunktyje nustatytas bent 7 metų prieinamumo prie atsarginių dalių terminas). Informuojant reikėtų nurodyti prekes, kurias apima ta pareiga, ir paaiškinimą, kad tos prekės gali būti taisomos ir kokia apimtimi tai gali būti daroma, pavyzdžiui, per subrangovus. Gamintojas gali pasirinkti priemones, kuriomis jis informuoja vartotoją, pavyzdžiui, interneto svetainėje aiškiai ir gerai matomoje vietoje, skaitmeniniame gaminio pase arba pardavimo vietoje, pavyzdžiui, kai gamintojas yra pardavėjas.

Siekiant įgyvendinti Direktyvos (ES) 2024/1799 15 straipsnį, kuriuo valstybės narės už atitinkamus pažeidimus yra įpareigojamos nustatyti taisykles dėl sankcijų, kurios turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios, *VTAĮ projekto 5 straipsniu keičiamojame VTAĮ 40 straipsnio 1 dalyje* nustatoma, kad Tarnyba už šio įstatymo 39³ straipsnio 1-4 dalyse, 39⁴ straipsnio ir 39⁵ straipsnyje nurodytų reikalavimų (draudimų) nesilaikymą verslininkui gali skirti nuo penkių šimtų iki penkių tūkstančių eurų baudą.

VTAĮ projekto 6 *straipsniu papildomas VTAĮ priedas* nuoroda į Direktyvą (ES) 2024/1799.

Taip pat VTAĮ projektu VTAĮ panaikinamos nuorodos į Reglamentą (ES) Nr. 524/2013, kadangi numatyta, jog nuo 2025 m. liepos 20 d. jis neteks galios.

4.2. CK projektas

Direktyvos (ES) 2024/1799 16 straipsniu iš dalies keičiama Prekių pardavimo direktyva, kurios nuostatos perkeltos į CK.

CK projekto 1 *straipsniu keičiamame CK 6.363 straipsnio 3 dalies 4 punktas* papildomas žodžiu „taisomumu“. CK 6.363 straipsnis reglamentuoja prekių kokybės reikalavimus. Šio straipsnio 1 dalimi pardavėjas yra įpareigojamas pristatyti vartotojui nustatytus reikalavimus atitinkančias prekes. Taisomumas – naujas reikalavimas, kurį turi atitikti prekė. Tai reiškia, kad be kitų savybių, kaip patvarumas, funkcionalumas, suderinamumas ir saugumas, prekė turi pasižymėti tokia savybe, kaip taisomumas.

CK 6.364 *straipsnis papildomas nauja 3 dalimi*, kurioje nustatoma, jog jeigu vartotojas vietoje prekės pakeitimo pasirenka prekės taisymą, tokiu atveju 6.364 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytas pardavėjo atsakomybės laikotarpis pratęsiamas vieną kartą vieniems metams. Šis terminas turi būti pridėtas prie likusio atsakomybės už konkrečią prekę laikotarpio. Pagal Direktyvą (ES) 2024/1799 valstybės narės gali nustatyti ir ilgesnį atsakomybės laikotarpio pratęsimo terminą, tačiau, siekiant užtikrinti tiek vartotojų, tiek pardavėjų interesus, pasirinktas direktyvoje siūlomas laikotarpis.

CK 6.364¹ *straipsnis papildomas nauja 3 dalimi*, kurioje įtvirtinama pardavėjo pareiga informuoti vartotoją apie jo pasirinkimo teisę, ar pataisyti prekę, ar pakeisti ją, taip pat apie galimą atsakomybės laikotarpio pratęsimą, pasirinkus prekės taisymą.

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX%3A02019R2023-20210501>

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX%3A32019R2022>

CK projekto 4 straipsniu keičiamame CK 6.364² straipsnyje pardavėjui suteikiama galimybė pateikti vartotojui nemokamai pakaitinę prekę arba suteikti naudoti atnaujintą prekę, iki kol bus sutaisyta prekė. Taip pat numatyta, jog pardavėjas tam, kad įvykdytų savo pareigą pakeisti prekę, gali pateikti atnaujintą prekę, gavęs aiškų vartotojo prašymą.

CK projekto 5 straipsniu papildomas CK priedas nuoroda į Direktyvą (ES) 2024/1799.

Šiame aiškinamajame rašte nepaminėtų Direktyvos (ES) 2024/1799 nuostatų perkėlimas ir įgyvendinimas matyti atitikties lentelėje.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta.

Priėmus Įstatymų projektus, bus sukurtos palankesnės sąlygos vartotojams rinktis prekes taisyti. Taisytojams pateikus Formas, vartotojai turės galimybę palyginti siūlomas taisymo sąlygas ir išsirinkti taisytoją, kurio teikiamos paslaugos bus priimtinausios. Sukūrus Platformą, vartotojai galės lengviau surasti taisytojus, kurie, pavyzdžiui, yra arčiau vartotojo namų, siūlo patrauklesnę taisymo kainą arba kurie specializuojasi tik tam tikrų prekių taisyme ir kt. Teisinės garantijos (garantijos pagal įstatymą) galiojimo metu, esant prekės trūkumams ir vartotojui pasirinkus jos taisymą, prie likusio garantijos laikotarpio pridedamas vienerių metų terminas. O pasibaigus teisinės garantijos galiojimo laikotarpiui, vartotojams suteikiama teisė reikalauti, kad gamintojas pataisytų konkrečių grupių produktus, kurie sukurti taip, kad juos būtų galima pataisyti.

Paminėtina, kad galimas teisinio reguliavimo poveikio vertinimas buvo atliktas Europos Komisijai teikiant pasiūlymą dėl Direktyvos (ES) 2024/1799 ir šis vertinimas pateiktas pasiūlymo aiškinamajame memorandume⁵. Jame pastebima, kad siūlomi pokyčiai prisidėtų prie konkurencijos ir užimtumo didinimo. Taip pat minimi teigiami pokyčiai aplinkai, kadangi vartotojai bus linkę rinktis prekių taisymą vietoje naujų prekių įsigijimo, o tai mažins išteklių naudojimą naujoms prekės gaminti.

Nustatyta ir tai, kad įmonės patirs nuostolių dėl prarastų pardavimų ir sumažėjusios naujų prekių gamybos, tačiau didelės vartotojų sutaupytos lėšos viršys įmonių išlaidas. Todėl įmonių nuostoliai atspindi įmonių pajamų sumažėjimą vartotojų naudai. Tikėtina, kad vartotojai sutaupytus pinigų investuos į bendrą ekonomiką, o tai savo ruožtu lems augimą ir investicijas.

Taip pat buvo atliktas administracinės naštos ir prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų vertinimas (pagal CK projektą ūkio subjektams tenkanti našta – 9873 eurai, o pagal VTAĮ projektą – 2091 euras).

6. Galima priimtų įstatymų įtaka kriminogeninei situacijai, korupcijai.

Priimti Įstatymų projektai neigiamos įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Galima priimtų įstatymų įgyvendinimo įtaka verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

Įstatymų projektų įtaka verslo sąlygoms ir jo plėtrai aptarta aiškinamojo rašto 5 dalyje.

Numatomu teisiniu reguliavimu siūloma perkelti Direktyvos (ES) 2024/1799 nustatytus reikalavimus ir nėra siūloma įtvirtinti griežtesnių nuostatų Įstatymų projektuose.

8. Ar Įstatymų projektai neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

Įstatymų projektai neprieštarauja Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. rugsėjo 25 d. nutarimu Nr. XV-439 „Dėl Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX%3A52023PC0155&qid=1747203951176>

9. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios.

Priėmus Įstatymų projektus, nenumatomas poreikis keisti kitus galiojančius įstatymus.

10. Įstatymų projektų atitiktis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimams, įstatymų projektų sąvokų ir jas įvardijančių terminų įvertinimas Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų. Įstatymų projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

11. Įstatymų projektų atitiktis Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos dokumentams.

Įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

12. Įstatymų įgyvendinimui reikalingi įgyvendinamieji teisės aktai, juos priimti turintys subjektai, įgyvendinamųjų teisės aktų priėmimo terminai.

Priėmus VTAĮ projektą, reikės:

- 1) Tarnybai nustatyti nacionalinės skilties administravimo tvarką;
- 2) priimti teisingumo ministro įsakymą, kuriuo bus patvirtinta Forma;
- 3) priimti teisingumo ministro įsakymą, kuriuo bus patvirtintas Sąjungos teisės aktų, kuriais nustatomi taisomumo reikalavimai, sąrašas.

Teisingumo ministras ir Tarnyba reikalingus teisės aktus turės priimti iki 2026 m. birželio 30 d.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti.

VTAĮ projekte nustatyta nauja Tarnybos funkcija – atlikti nacionalinio kontaktinio punkto, atsakingo už nacionalinės skilties administravimą Europos internetinėje taisymo platformoje, užduotis. Taip pat Tarnyba atliks VTAĮ projekte numatytų reikalavimų taikymo priežiūrą ir spręs dėl naujai numatyto reguliavimo kilsiančius vartojimo ginčus. Atsižvelgiant į naujos funkcijos priskyrimą ir padidėsiantį darbo krūvį atliekant VTAĮ priežiūrą bei sprendžiant vartojimo ginčus, Tarnyba mato poreikį turėti 2 papildomus etatus. Kiekvienam jų prireiktų po 40 tūkst. eurų metams (atsižvelgiant į tai, kad VTAĮ projekte siūlomi pakeitimai įsigalios 2026 m. liepos 31 d., 2026 m. prireiks po 20 tūkst. eurų, o nuo 2027 m. – po 40 tūkst. eurų).

14. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados.

Įstatymų projektų rengimo metu specialistų vertinimų ir išvadų negauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiems projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis.

Reikšminiai žodžiai, kurių reikia Įstatymo projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis: „taisomumo reikalavimai“, „taisytojas“, „Europos taisymo informacijos forma“, „Europos internetinė taisymo platforma“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.

Nėra.